

Майкъл Суонуик

Прозрение

Той издъхна.

Джон Фокс бе убит на зле осветения паркинг, в покрайнините на промишлена зона Алтуна. Убийците бяха четирима, високи, стройни, облечени в италиански костюми. Двама приклегнаха върху ръцете му, трети натискаше краката, докато четвъртият инжектира кардиопарализатора право в сърцето.

За миг той изгуби съзнание и когато отново дойде на себе си главата му лежеше отпусната на неравния паваж, по който се въргалияха ръждясал ауспух, празна бутилка „Кока кола“ и цяла галактика от изпотрошени стъкла. Само на няколко сантиметра от лицето му догаряше току що захвърлена пура – като мъничко среднощно слънце. Димът се носеше нейде встрани.

Очите му се втрещиха в тесния тунел на живота и той замръзна от ужас при вида на идващата смърт. Толкова близко, а отвъд нея... мрак и тайнственост. Може би всички умираха така, но струваше му се ужасно да умре без да знае защо го убиват.

– Защо правите това? – извика той.

Тримата със застинаха, безизразни лица на предетерминисти продължиха, сякаш нищо не възнамеряваше да ги попита. Ала четвъртият се усмихна – печално, дори съчувствено. Той спря, ръката, стиснала спринцовката замръзна във въздуха.

– Кой би могъл да каже със сигурност? Миналото е непознаваемо, а бъдещето – предопределено. Само в настоящия момент съществуваме истински. Предстои ви да умрете с чест. Нека това ви успокои – той се поклони с уважение.

И четиримата бяха китайци, наемни убийци на корпорацията, от тайванския отдел на „Нюе Телефункен“. Излязоха без да бързат от дългия, елегантен „Кадилак“. Знаеха, че му предстои да умре. Знаеше го и той. Лицата им бяха бели триъгълници, тъмни сенки на мястото на очите. Един от тях смъкна прозореца и хвърли на паважа цигарата. Огънчето отхвърча встрани.

Фокс се подпря на неговата кола, сякаш търсеше в нея подкрепа. Най-важното, както скоро щяха да кажат убийците, бе да умре с чест. Колата му беше в окаяно състояние след преследването – в двигателя зееше дупка от израелски боен лазер.

Дългата, среднощна, черна лимузина спря само на няколко метра от него.

* * *

Един час преди това Фокс седеше гол в креслото до разхвърляното легло. В краката му се въргаляха смачканите панталони, но той не си даде труда да ги вдигне. Пушеше бавно цигара и мислеше за своята смърт. Убийците сигурно вече са тръгнали. Вероятно са поставили предавател в колата, защото докато кара, няма да види никой зад себе си. Малко по-късно ще го открият. А може би няма никакво устройство – просто когато настъпи момента Съдбата ще ги отведе където е необходимо.

Жената излезе от стаята. Преди това си взе чантата.

Изтегнат в леглото, Фокс я наблюдаваше докато се облича. Носеше скъп костюм от сива вълна, с емблемата на корпорацията. Стройните й гърди бяха пристегнати от черен ластичен сутиен, през плътно прилепналите бикини прозираха твърдите й косми. Еластични черни жартиери, на които бяха опънати нейните матови чорапи. Имаше нещо странно вълнуващо и еротично в гледката на тази обличаща се, непозната жена – като в порнофилм. Зачуди се коя ли е тя. Проститутка? Не, едва ли – с тези скъпи дрехи и бисерното колие на шията. Имаше венчална халка. (На ръката си Фокс не носеше пръстен, от което заключи че не е женен). Но обстановката наемкваше за интимност. Може би са значели много един за друг. Нямахме как да го разберат вече.

Жената нервно навлече шлифера си, притеснена от присъствието му, но прекалено горда, за да го помоли да не я гледа. Избягваше погледа му. В държанието й Фокс намираше нещо странно възбуждащо. Сигурно и тя се питаше кой е той и какво е имало между тях. Имаше големи и сочни гърди, които още носеха белези от страстните му целувки.

Любеха се. Малко несръчно, защото вече не познаваха взаимните си вкусове и предпочитания. Но предстоящата смърт и мисълта, че за последен път е с жена събуждаха във Фокс някаква отчаяна възбуда. Също и в жената – макар да не знаеше защо. Може би и тя никога вече нямаше да се люби с мъж. Когато се съблече тя спря за миг, за да му даде възможност да отклони поглед встрани. Но той продължи да я гледа.

– Мисля че е време да започваме – рече тя и докосна най-горното копче на блузата си. Лицето й беше пламнало. – След като така или иначе ще го направим.

– Не – поклати глава той. – Каквото и да правим, нека не го правим единствено защото трябва. Само в този миг от настоящето ние сме свободни в своя избор. И не го ли осъзнаем, все едно че сме зомбита.

Той си спомни отново за своя убиец и за миг му се прииска да узнае името на човека.

* * *

– Нека Бог е с тебе, Фокс – рече Джиндрич. В очите му блеснаха сълзи.

Малко преди това бе попитал:

– Имаш ли нещо против да ми кажеш как ще умреш?

А Фокс бе отвърнал:

– Какъв смисъл би имало това?

Време бе да тръгва за срещата с Керълайн.

Апартаментът на Джингрич бе застлан с разноцветен килим, но стените бяха голи и наоколо цареше суетлива ергенска бъркотия. Приятна музика галеше ухото, а по тавана танцуваха холографски очертания. Всичко бе ново, луксозна рядкост в тези дни, когато девет-десети от света гънеше в хаос и анархия.

– Не мога да си представя как съм могъл да получа тази работа – мънкаше Джингрич. Той прокара ръка по голото си теме. – Прекалено чувствителен съм. Сърцето ми се свива като гледам как едно от моите верни момчета отива на сигурна смърт.

Фокс го гледаше с хладни очи. Само секунда преди това Джингрич бе въздъхнал с думите: – Имаш великолепна характеристика, Фокс. Ще я прочета веднага след като тръгнеш. Чудесна характеристика, аз... няма значение. Това е нашият последен разговор и сега трябва да ти кажа нещо много важно.

– Давай – кимна Фокс.

– Разбираш ли, Джон, според нас, съвсем до скоро съзнанието на хората е било... различно. Спомените не са се обхващали само няколко секунди от миналото, а са се простирали назад до самото раждане. И ако може да се вярва на записките от тази епоха, никой тогава не е можел да си спомни своето бъдеще. И секунда от него дори – той поклати глава невярващо. – Можеш ли да си представиш! Знаеш, някой ден ще кажат, че живота е като да се изкачваш по много дълга стълба – виждаш всичко от краката си, до затворената врата на самия връх, докато стъпалата зад теб се губят в нищото. Мисля че в онези времена животът е бил като да слизаш назад по същата тази стълба – цялото ти минало е било разстлано като на длан, но всичко което предстои е било скрито от погледа ти – той спря и погледна какво впечатление са направили думите му. – А после дошло Събитието. – Преди това Джингрич бе потънал в пространствени обяснения за хаоса, който последвал промяната на съзнанието – ако така може да се нарече Събитието – и възходът на Управлението по

възстановяване на паметта, създадено от група учени четиридесет години по-късно. После се бе спрял на задачите, които Управлението поставяше пред Фокс и онова, което му бе дало в замяна. Фокс кимаше машинално, а мислите му летяха към Керълайн Майс. Която и да бе тя, имаше неописуем чар и той бе хлътнал по нея. Всичките тези подробни обяснение щяха да ползват неговата по-ранна същност и Фокс предположи, че ще им отдаде дължимото. Ако ли пък не – е, вече е късно за това.

Само преди час Джингрич го бе посрещнал с потупване по рамото и крепко ръкостискане. После го бе поканил в кабинета.

Изправен насред приемната, под погледите на дузина инженери, Фокс се намръщи. Не понасяше фалшивото фамилиарничене на своя началник, тази насилствена преднамерена сърдечност. Висящия на стената бодискенер „Сони“ тихичко прещракваше. До него бръмчеше мощен геноскоп. Множество камери телеметрираха изображението му в инфрачервен, видим и ултравиолетов спектър, за да го изпратят в Централното счетоводство. „Не бива да издавам мислите си пред Джингрич – помисли си той. – Не му е леко на стария копелдак, да изпраща приятели на сигурна смърт и да узнава, че убитите са му съвършено непознати.“

* * *

Предната нощ се срещнаха с Керълайн в един хотел, построен стотина години преди да настъпи хаосът. Сградата бе архаична, потънала в сенки и тайнственост. Помощник-хотелиерът беше дребен, съсухрен човечец, носеше очила с метални рамки, зад които надзъртаха втренчените очи на предетерминист. Движенията му бяха като на робот – вдървени и някак безлични.

Фокс му подаде доста едра банкнота. Кералйн вече чакаше в колата.

Все едно че гледаше механична играчка. Какво ли щеше да се случи, ако изведнъж бе издърпал банкнотата от пръстите на чиновника? Най-вероятно ръката му щеше да се затвори над празното пространство, после да го пренесе до касата, да отброи рестото и да хлопне чекмедже-то с парите. „Няма да му платя – помисли си Фокс, завладян от ненадейно безумие на непредетерминист. – Ще се съпротивлявам.“ Но естествено, щеше да забрави за решението си миг преди да го стори.

Стаята беше с викториански размери, малка, но с висок таван. Тапетите бяха износени, на места отлепени, шарките почти не се виждаха. Тежката дъбова врата пасваше точно в рамката, медната дръжка бе

потъмняла от корозията.

Двамата стояха до прозореца, вперили погледи към площада пред хотела.

– Никаква отговорност, никаква вина, никакви спомени – завърши Керълайн.

– Мисля, че по един или друг начин това е към което се стремим всички ние – рече Фокс.

Насред площада се виеха пламъците на голям огън, около който се бе събрала внушителна група. В единия край, на ръба на осветения кръг, в съгъваеми кресла бяха насядали местните обитатели. Въздебела жена с челост като на изгладняла костенурка плетеше пуловер.

Отвъд огъня се виеше опашка от мъже, които чакаха реда си търпеливо, за да задоволят своята похот с легналата в прахта гола жена. Кой знае защо мъжете от опашката изглеждаха по-малко ентузиазирани от запачите наоколо.

– Гротескно – промълви Керълайн. Тя побутна Фокс и посочи с ръка към сенките край площада, откъдето надзърташе бледото лице на помощник-хотелиера. Очите му бяха като на кукла, изцъклени, безжизнени.

Докато се приближаваха към прозореца, Фокс се замисли за поредната от среднощни срещи с Керълайн. Дали мъжът ѝ не е заминал някъде? Или пък – каква ужасна възможност, но Фокс вече почти не познаваше жената – се е съгласил на всичко това, за да примамят Фокс да падне в капана?

Сякаш прочела мислите му, Керълайн промълви:

– Хелмут е зомби. Никакво значение няма дали ще научи, защото нищо няма да предприеме. Прави само онова, което знае, че трябва да направи.

Фокс почувства, че го пробужда съмнение.

– Нима ние не правим същото? Кой от нас би могъл да промени хода на събитията? В такъв случай – по какво се различаваме от него?

– В времежа – усмихна се загадъчно тя.

Чаршафите бяха лепкава, набръчкана маса. Разменяха по няколко задъхани слова между еротичните схватки. Когато дойде мига на първата им интимна среща, почти бяха влюбени един в друг.

Докато си събличаше ризата, Фокс каза:

– Знам, че утре ще ме предадеш на убийците.

– Така ли? – тя отвърна очи от неговите.

– Написах ти писмо, преди една година – когато се срещнахме за

пръв път. С условие да го прочетеш утре сутринта – говореше трескаво, бързаше да ѝ каже всичко преди да угаснат последните му чувства към нея. – Пиша ти, че всичко е наред, че те разбирам напълно. И че ако имах възможност да избирам пак щях да постъпя така.

– Само една година? – попита замислено тя.

* * *

Докато се регистрираше на рецепцията, а Керълайн го очакваше нетърпеливо пред вратата на асансьора, той размени няколко думи с помощник-хотелиера.

– Знаете ли, че доста често се отбивате насам? – попита го дребния мъж. – И винаги с една и съща жена.

– Не знам.

– Е, аз пък знам. Защото си водя записки. Записвам всичко, което става пред очите ми – включително и събитията от улицата. Защото, когато тук се настани Управлението по възстановяване на паметта с неговия нов ред, на всичко това ще му дойде краят. И тогава единственото забавление, ще бъде да чета моите проклетни записки.

Докато се качваха с асансьора, Фокс ненадейно осъзна, че мъжът е подтиснат, защото съвсем скоро ще загуби поста си. Не след дълго ще трябва да се подчинява на заповеди – от наблюдател ще се превърне в изпълнител. С други думи – ще престане да бъде Бог.

* * *

Поршето се понесе към изхода на гаража, направлявано от ярките холографски проекции на упътващите стрелки. Фокс следваше машинално указаната посока.

Малко преди това бе завършил учебният семинар в старата сграда на „Коперс“, където зад просторните прозорци се разкриваше панорама от стърчащи в небето небостъргачи. Повечето участници в семинара бяха хора на възраст – производствени управители и икономически съветници. На не малко от тях им предстоеше скоро да се пенсионират и да потънат в старческата деменция. Но имаше и млади, жертви на непрестанната индустриална агресия.

Терминалът на масата, на която седеше подаде програмата за деня. Единствената интересуваща го точка бе номер осем – „Техническият регрес при обратния ход на времето“. Колко жалко, че вече не помнеше за какво е ставало дума. Фокс поиска разпечатка за всички свои

занимания през изминалата седмица. Оказа се, че пет пъти е напуснал зоната, в която е под наблюдение. На края компютърът постави забележка за отсъствията и автоматично занижи оценката за неговата работа.

През това време Джингрич приключваше речта си с думите:

– Каква е била природата на този колапс – моментът, в който времето и нашата памет изведнъж са променили посоката на своя ход? По този въпрос учените не са единодушни. Събитието е като черна дупка в историята – заобиколено от непроницаема тайнственост. Никой не знае кога точно е станало. Записките от онова време са объркани и противоречиви. Най-вероятно Събитието е естествен природен феномен – в края на краищата ние не знаем почти нищо за същината на времето, или нашето съзнание. Във всеки случай сигурно е, че не става дума за изкуствено провеждан експеримент.

Докато Джингрич навлизаше все повече в джунглата от научни догадки, Фокс замислено драскаше в бележника си – базкрайни спирални стълби, които не водеха никъде и се губеха в нищото. Помъчи се да си представи, какво е било когато опитът и паметта са вървяли ръка за ръка напред във времето. Едва ли това би променило много. Водата пак щеше да си тече надолу. Модерните времена почти по нищо не се отличават от древните. Разговорите протичаха в обратен ред, но това не беше нищо повече от социална условност, вежлив начин да се придържаш към общоприетия етикет.

– Едно трябва да ви бъде ясно – приключваше изявлението си Джингрич. – Ние не водим борба със слепите сили на хаоса и невежеството. Под секрет ще ви разкрия, че голяма част от международналните корпорации мечтаят само за едно – пълен контрол върху ситуацията и създаване на корпоративни държави – каквито вече има в Япония и Германия. Да не забравяме и бушуващата в Северна Америка разрушителна война.

– Кой според вас ще победи? – попита някой.

– Ние – отвърна Джингрич, свел поглед към записките си. Фокс знаеше, че повече няма да вдигне глава. – Ще спечелим окончателно и безвъзвратно. Предстоят трудни времена, но за щастие ще разполагаме с подкрепата на една от международналните корпорации. Съвсем скоро ще сложим ръка върху нея.

Колкото и да бе странно, при тези думи Джингрич погледна Фокс и се усмихна.

* * *

В предшестващите месеци Фокс и Керълайн се сближаваха все повече. Срещите им ставаха все по-чести и не след дълго Фокс знаеше за Хелмут Майс, повече отколкото би могъл да мечтае. Докато най-накрая, при тяхната първа среща в малкия хотел, той намери сили да запита Керълайн и тя му отговори:

– Омъжих се за Хелмут Майс за да получа власт над „Телефункен-Америка“. Държам осем процента от акциите и това бе единствения начин да застана начело на Съвета.

Точно преди да произнесе тези думи, Керълайн се разплака.

– Не, омъжих се, защото знаех че ще го направя. Мразя този тлъст копелдак. Да се чукаш с него е все едно да се чукаш с робот. Какво ме интересува „Телефункен-Америка“? По дяволите, някаква жалка, провинциална корпорация. Знаеш ли какво ще стане с мен?

– Не, не знам – отвърна притихнал той.

– Ще доживея до дълбоки старини, но ще загуба властта си над „Телефункен“, защото решенията ще ги взимат хората от твоята компания. След като си отидеш, ще се превърна в предетерминистка и така ще дочакам старостта.

* * *

Фокс седеше в приветливия офис на компанията, загледан в плътно спуснатите щори. Един от по-младите сътрудници се приближи към бюрото и събра разхвърляните дискети, които малко преди това Джингрич бе извадил от куфарчето.

– Това е страхотно – бе възкликнал той. – Джон, не знам дали можеш да си представиш до какво си се добрал.

Фокс знаеше, че му предстои все повече да се сближава с този човек, макар никога да не станат приятели.

– Самуел, – заговори той – не исках да я моля да го направи. Разбиращ ли ме? Обичам тази жена и ако можех да променя нещо в живота си, то би било да не я моля утре да го стори – той гневно стовари юмрук на бюрото.

Джингрич постави ръка на рамото му. Стоеше там като някакъв безжизнен предмет – банан, или кутия от брашно. Преди да настъпи продължителна пауза, Джингрич каза:

– Вече го е направила. Няма друго обяснение, нали? След като дискетите са тук. Ако утре не я помолиш да го стори, тогава цялата вина ще

падне върху нея. Сигурно не искаш това. Щом я обичаш, постарай се утре да бъдеш достатъчно красноречив и настоятелен.

Фокс му подаде затворения куфар с дискетите.

* * *

Хотелът се намираше точно в центъра на града. Отвътре бе натъпкан с всевъзможна апаратура – броячи, скенери, геноскопи. Но и двамата не се срамуваха от тяхната връзка и не ги интересуваха, кой ще узнае за нея.

Някъде в ранния следобед Керълайн си тръгна, повикана на спешно заседание на „Телефункен-Америка“. На излизане, тя кимна към оставеното на масата куфарче:

– Сега сме квит. Ти ме накара да предам собствения си съпруг, аз пък ще наредя да те убият. Заради теб ще загубя всичко, към което съм се стремела през целия си живот – тя се усмихна тъжно.

– Завиждам ти – за теб всичко скоро ще свърши – отвърна той. – Няма да помниш дори кой те е предал.

– Не искам да забравям. Но май нямам друг избор.

През щорите проникна ярък слънчев лъч и се плъзна по лицето на Керълайн, докато навличаше блузата.

Само миг преди това двамата лежаха голи в леглото, притиснати един към друг.

– Имаш ли дневник? – попита го Керълайн.

– Не – отвърна той. – Какъв смисъл има?

– Ще изгоря моя точно преди да те предам. И дори няма да знам, че си съществувал. Разбираш ли защо ще го направя? Щом не можем да сме заедно, по-добре и помен да няма от теб на този свят.

– Ти си една романтичка.

Фокс извика от удоволствие, когато проникна в нея. Цял живот бе чакал този миг, но от това удоволствието не беше по-малко.

Под строгия делови костюм Керълайн носеше същото черно бельо, с каквото щеше да дойде на тяхната последна среща... шега, която накара и двамата да избухнат в смях.

– Всичко бих направила за теб – промълви тя. – Знаеш го, нали, мили? Искам да постъпиш гадно с мен, искам да ме удариш. Прави с мен всичко, каквото поискаш.

Докато се качваха в асансьора, тя заби дългите си лакирани нокти в ризата на гърба му. Той я привлече към себе си и почувства тръпнещата ѝ плът, под тънката копринена блуза. Оставаха броени секунди до

момента, в който щяха да се любят и двамата трепереха от предчувствието за предстоящото удоволствие. Фокс предположи, че това е първата им любовна среща.

Ръка за ръка те влязоха в асаньора.

Няколко минути по-рано се срещнаха за пръв път.

КРАЙ

© 1987 Майкъл Суонуик
© Юлиан Стойнов, превод от английски

Michael Swanwick
Foresight, 1987

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/592>]